

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 26361-11-11 גרסטל ואח' נ' משרד עו"ד: עופר שרון
ת"א 14719-02-12 שרון נ' גרסטל

בפני כב' השופטת אספרנצה אלון

התובעים בת"א 26361-11-11
1. טד גרסטל
2. קנדי שורץ

התובע בתא"מ 14719-02-12 עפר שרון

נגד

הנתבע בת"א 26361-11-11 עופר שרון

הנתבע בתא"מ 14719-02-12 טד גרסטל

1

החלטה מנומקת

בבקשה לגביית עדות באמצעות וידאו קונפרנס

2

3

4

זו בקשה להעיד את העד מר יהושע גרסטל המתגורר בארה"ב באמצעות וידאו קונפרנס. החלטה מנומקת זו ניתנת בהמשך להחלטת ביהמ"ש המחוזי מיום 16.6.15 – הכל כמפורט בהחלטתי זו.

5

6

7

רקע

8

עסקינן בתיק המתנהל משנת 2011 ואשר היה קבוע ליום 9.6.15 להמשך שמיעת הראיות (דיון הוכחות שלישי במספר).

9

10

11

ביום 14.5.15 הגישו המבקשים (התובעים) בקשה דחופה בעניין עדותו של העד מטעמם, מר יהושע גרסטל, בנו של התובע 1 אשר הגיש תצהיר עדות ראשית מטעם התובעים ביום 14.8.13. המבקשים ביקשו לגבות את עדותו של מר יהושע בוידאו קונפרנס, כאשר הנימוק המרכזי הינו, מצבו הבריאותי-נפשי. לבקשתם צירפו המבקשים תצהיר של העד מר יהושע גרסטל וכן תעודה רפואית, מהם עולה כי העד סובל מחרדות נפשיות שעלולות להיות מלוות בהתקפי פניקה במצבים של לחץ (סעי' 4 לתצהיר התומך בבקשה) וכי מצב זה נוצר כתוצאה מהליך גירושין שעבר בארץ ובעקבותיו נפרד מילדיו והעתיק את מקום מגוריו לארה"ב, שם הוא מתגורר עד ליום זה (סעי' 3 לתצהיר).

17

18

19

ביום 28.5.15 הגישו המשיבים את תגובתם, במסגרתה התנגדו נחרצות לבקשה ועיקר טענותיהם התמקדו בכך שמדובר בניסיון להתחמק מחקירה נגדית וכן בניסיון של העד להתחמק מתשלום

20

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11-11-26361 גרסטל ואח' נ' משרד עו"ד: עופר שרון
ת"א 12-02-14719 שרון נ' גרסטל

1 חובותיו בגין מזונות ילדיו. ביום 1.6.15 ביקשו המשיבים להוסיף לתגובתם ראייה – מייל של העד
2 מיום 16.3.11 לגרושתו ממנו עולה לכאורה קיומו של חוב מזונות.

3
4 **ביום 2.6.15** הוגשה תשובת המבקשים לתגובת המשיבים, אליה צורפה החלטה ופס"ד מיום 12.3.12
5 (כשנה לאחר תכתובת המייל הנ"ל) ומהם עולה כי כל המחלוקות באשר למזונות הילדים הוכרעו
6 בהסכמה.

7
8 נוכח טענות הצדדים השתכנעתי כי לא הוכח שהתגובה הוגשה שלא בתום לב או מתוך רצון
9 להתחמק מתשלום חובות בגין מזונות ולכן, ובשים לב לדיון שהיה קבוע ליום 9.6.15 וכן לעובדה כי
10 הבקשה נתמכה בתצהירו של העד, מר יהושע גרסטל וכן בתעודה רפואית ובהעדר כל ממצא אחר,
11 קיבלתי בהחלטה **מיום 2.6.15** את הבקשה אם כי בהעדר הנמקה, נוכח סד הזמנים.

12
13 על החלטה זו הגישו המשיבים **ביום 7.6.15** בקשת רשות ערעור לביהמ"ש המחוזי, כאשר עיקר
14 טענותיהם התמקדו בתעודה הרפואית שצורפה לבקשה – טענות שמרביתן לא הועלו בתגובתם
15 לבקשה בפניי.
16 יצויין כי ביום 8.6.15 נדחה דיון ההוכחות, בהסכמת הצדדים, ליום 16.7.15.

17
18 **ביום 14.6.15** הגישו המשיבים לתיק הערעור, הודעה על צירוף חוות דעת מומחה ממנה עולה כי
19 הרופא אשר חתום על התעודה הרפואית המבסס את הבקשה, הינו רופא משפחה שאינו מוסמך
20 לבצע אבחנה מתחום הפסיכיאטריה, מה גם שידוע כי "חרדה כללית" ממנה סובל העד, איננה גורם
21 להתקפי פניקה, אלא גורמים אקוטיים אחרים. עוד צויין כי במכתב צויין שהבדיקה בוצעה בקנדה,
22 מחוץ לגבולות ארה"ב כך שבמילא נסתרת טענתו, כי כל יציאה מגבולות ארה"ב תגרום להתקפי
23 חרדה מצידו של מר גרסטל.

24
25 **ביום 15.6.15** ניתנה החלטת ביהמ"ש המחוזי לפיה משנדחתה ישיבת ההוכחות, ראוי ליתן החלטה
26 מנומקת לקבלת הבקשה לגביית העדות באמצעות הוידאו קונפרנס. בהחלטתו ציין כבוד ביהמ"ש
27 המחוזי את חוות הדעת שהוגשה וביקש את הבהרת המערערים, האם חוות דעת זו עמדה לעיני
28 ביהמ"ש זה בעת מתן החלטתו.

29 בעקבות החלטה זו הוריתי לצדדים ביום 16.6.15, להשלים טיעוניהם ולצרף חוות דעת שלא צורפו
30 וזאת, עד ליום 18.6.15.

השלמת טיעוני הצדדים

31
32 **המבקשים** טענו כי התנהלות המשיב ראויה לכל גינוי. לטענתם המשיב מנסה למנוע את העדות
33 והעלה טענות מסלפות ומטעות באשר לקיומו של חוב מזונות שהוכח כי אינו קיים. המשיב ניסה

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11-11-26361 גרסטל ואח' נ' משרד עו"ד: עופר שרון
ת"א 12-02-14719 שרון נ' גרסטל

1 להגניב לערכאת הערעור ראייה חדשה - מסמך שנקרא חוות דעת וזאת במסגרת הודעה על צירוף
2 מסמך, מבלי להגיש בקשה להוספת ראייה תוך צירוף תצהיר לבקשה. לרשות המשיב עמד פרק זמן
3 של 15 ימים עד להגשת תגובתו ולא נהיר מדוע לא ניצל את כל פרק הזמן שעמד לרשותו להגשת
4 חוות הדעת במועד. המשיב נזכר להגיש ראיות בדיעבד גם בפני ביהמ"ש זה, כאשר רק לאחר הגשת
5 תגובתו, הגיש ראייה נוספת (תכתובת מייל) בניסיון להוכיח כי סירוב העד להגיע לישראל נטועה
6 ברצונו להתחמק מחובות.
7 לגופו של עניין המבקשים טענו כי חוות הדעת שצורפה אינה מהווה חוות דעת ואינה עונה על דרישת
8 סעי' 24 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א -1971, בכך שנעדר ממנה החלק שהופך אותה למסמך
9 קביל ושמטרתו להבהיר למומחה כי דין חוות הדעת כדין עדות בשבועה ולכן, אין ליתן לה משקל
10 כלשהו.
11 המבקשים הגישו חוות דעת מטעמם, של ד"ר פרנסיין שהוציא את התעודה הרפואית שצורפה
12 לבקשה. מחוות הדעת עולה תפקידו של רופא משפחה וכי זה מוסמך לאבחן גם בעיה פסיכיאטרית
13 וכן מוסבר השלב בו מועבר חולה עם בעיה פסיכיאטרית לפסיכיאטר. ד"ר פרנסיין מבהיר כי אכן
14 "חרדה" ו"התקפי פניקה" אינם בהכרח שלובים זה בזה, אך מר גרסטל יהושע סובל משתי התופעות
15 וכי לדעתו מצב של חרדה משפיע גם על התקפי הפניקה. עוד מסביר ד"ר פרנסיין מדוע אין קשר בין
16 העובדה שנבדק בקנדה, המצוייה במרחק של שעתיים נסיעה ברכב ממקום מושבו, לבין טיסה
17 לישראל. כן מסביר הרופא את העובדה שבקנדה רופאים לא נדרשים לצרף חותמת וכי אינו מחזיק
18 בחותמת.
19 המבקשים מוסיפים כי חוות דעת זו אינה מנותקת מהחומר שבפני בית המשפט ממנו עולה כי יהושע
20 חווה תהליך גירושין קשה ומאז העתיק מקום מגוריו לארה"ב ולא שב לארץ. גם המשיב בתצהירו
21 טען למצבו הנפשי הקשה של העד.
22 לאור האמור המבקשים טוענים ומפרטים שוב את הנימוקים לכך שהסיבות להיעתר לבקשה גדולות
23 ורבות לאין שיעור מהטענות שהעלה המשיב בכדי להביא לדחייתה.
24
25 **המשיב** טוען כי תצהירו של מר יהושע גרסטל הוגש לפני שנתיים ימים, כאשר בגוף התצהיר לא
26 נכתב דבר לגבי מניעה כלשהי להתייצב להיחקר על תצהירו. גם ישיבת ההוכחות נקבעה לפני שנתיים
27 ימים. ביום 18.11.13 העידו מטעם התובעים מר רון אלטמן, מר ג'סי גרסטל (בנו השני של התובע),
28 גבי קנדי שוורץ ומר טד גרסטל. ביום 26.3.15 העידה גבי סיוון כהן ורק בסיום הישיבה הודיע ב"כ
29 המבקשים כי יבקש להעיד את מר יהושע גרסטל בוידאו קונפרנס. כחוד וחצי לאחר מכן, הוגשה
30 הבקשה, לה המשיב התנגד נחרצות בטענה כי מדובר בניסיון חסר תום לב להסתיר את האמת ולא
31 לחשוף את העד לחקירה נגדית, פנים אל פנים, דבר שיאפשר לביהמ"ש להתרשם ממנו באופן בלתי
32 אמצעי. המשיב מפנה להודעת בדוא"ל שכתב מר טד גרסטל בו הוא מכנה את מר יהושע גרסטל כ

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11-11-26361 גרסטל ואח' נ' משרד עו"ד: עופר שרון
ת"א 12-02-14719 שרון נ' גרסטל

1 „LOOSE CANON“, כלומר אדם שעלול להעיד את האמת ולא להיצמד לגרסה שנבנתה מראש,
2 סכנה שביקשו המבקשים למנוע באמצעות העדתו מרחוק.
3 המשיב מפנה לפסיקה ולפיה רק במקרים נדירים וחריגים תתאפשר העדתו של בעל דין בכלל ותובע
4 בפרט, באמצעות וידאו קונפרנס (רע"א 3810/06 י. זורי את צ'קובסקי בניה והשקעות בע"מ נ'
5 שמאי גולדשטיין, פ"ד סב(3)175) וכי מתח נפשי הכרוך בחקירה, אינו מהווה טעם מספיק לקבלת
6 הבקשה (רע"א 4649/92 פקיד שומה נ' זרח גבל, פ"ד מז(1)564). לטענתו גם בענייננו, מהתעודה
7 הרפואית שצורפה לא עולה סיבה רפואית המצדיקה את קבלת הבקשה וכי הדין החל על התובע,
8 צריך לחול גם על בנו של התובע, שלו אינטרס משותף יחד עימו, לאפשר את זכייתו בתביעה.
9 באשר למצבו הרפואי של העד ותעודת הרופא שצורפה לבקשה טען המשיב כפי שטען בערעור, כי
10 מדובר בתעודה שאינה עונה על דרישות סעי' 22 לפקודת הראיות, כי יש בה סתירה פנימית כאשר
11 מחד הרופא קובע שהעד אינו יכול לעזוב את ארה"ב ואילו הבדיקה בוצעה בקנדה, כי התעודה אינה
12 חתומה בחותמת הרופא וכי מדובר ברופא משפחה שאינו מומחה פסיכיאטר.
13 המשיב צירף את חוות הדעת שהוגשה במסגרת הערעור כתמיכה לטענות הנ"ל וביקש לדחות את
14 הבקשה.
15

הכרעה

16 כאמור, כבר נתתי החלטתי בבקשה לאחר שהשתכנעתי כי לא הוכח שהוגשה בחוסר תום לב ומתוך
17 כוונה להתחמק מחובות – טענות שהמשיב לא חזר עליהן לא בערעור ולא בהשלמת טיעוניו. גם עתה,
18 לאחר שבחנתי השלמת טענות הצדדים, נותרתי בדעה, כי יש להתיר את גביית עדותו של מר גרסטל
19 יהושע באמצעות וידאו קונפרנס. ואנמק.
20
21

המסגרת הנורמטיבית

22 אין חולק כי דרך המלך הינה העדת העדים בפני ביהמ"ש – דרך המאפשרת לשופט היושב בדין,
23 להתרשם באופן בלתי אמצעי מן העדים. אחד החריגים המאפשרים סטייה מדרך זו מצוי בסעי' 13
24 לפקודת הראיות (נוסח חדש) הקובע:
25

26 **”גביית עדות על ידי שלוח במשפט אזרחי**

27 13. (א) לפי בקשת בעל דין במשפט אזרחי רשאי בית המשפט, אם נראה צורך למען
28 הצדק ולפי התנאים שהורה עליהם, לצוות שעד או כל אדם אחר יחקר בתצהיר על-
29 ידי אדם פלוני ובמקום פלוני שמחוץ לתחום שיפוטו של בית המשפט, ורשאי בית
30 המשפט ליתן הוראה בכל דבר הכרוך באותה חקירה, כפי שייראה סביר וצודק,
31 ורשאי הוא להתיר לכל בעל דין להגיש את פרוטוקול העדות כראיה באותו משפט. ”
32

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11-11-26361 גרסטל ואח' נ' משרד עו"ד: עופר שרון
ת"א 12-02-14719 שרון נ' גרסטל

1 עם ההתקדמות הטכנולוגית הוכרה בפסיקה דרך גביית עדות באמצעות היוועדות חזותית (וידאו
2 קונפרנס) ובתי המשפט שבו וקבעו, כי התנאים לאישור גביית עדות בדרך זו הם שלושה:
3 א. הבקשה הוגשה בתום לב
4 ב. עדותו של העד המבוקש להעידו בחו"ל הינה רלוונטית לבירור התביעה.
5 ג. המבקש הוכיח כי קיימת סיבה טובה המונעת את בואו לארץ.

6
7 כללים אלו נקבעו ביחס לגביית עדות לפי סעי' 13 לפקודת הראיות ולאחר מכן הוחלו גם על גביית
8 עדות בוידאו קונפרנס. ראה למשל רע"א 3005/02 P.L.C smithkline beacham נ' אוניפארם
9 בע"מ (30.6.02) ורע"א 3810/06 י. דורי את צ'קובסקי בע"מ נ' שמאי גולדשטיין (24.9.07).

10
11 סקירת הפסיקה מעלה כי על סמך כללים אלו, הוכרו המצב הביטחוני ששורר בארץ בתקופת מתן
12 העדות, נסיבות אישיות ומצב בריאותי של העד, כ"סיבה טובה" המונעת את בואו של העד לארץ
13 ואילו מנגד, רצון להימנע מהתייצבות לחקירה פלילית או מתשלום חובות שהעד חייב בישראל, אינם
14 מהווים סיבה טובה לכך.
15 עוד למדים מסקירת הפסיקה, ועל כך שני הצדדים אינם חלוקים, כי בתי המשפט מחמירים יותר
16 ביישום הכללים עת מדובר בבעל דין (ובעיקר תובע) המבקש את גביית עדותו באמצעות וידאו
17 קונפרנס, מאשר עם עד חיצוני אשר הגיש תצהיר עדות ראשית ושאינו בעל דין (ראה: בש"א (מחוזי
18 חיפה) 3049/07 (תיק עיקרי 372/03) דר נ' בנק דיסקונט לישראל בע"מ (10.4.07)).

19
20 המשיב טוען כי משמדובר בבנו של התובע שהרי שדינו כדין התובע ואילו המבקשים טוענים כי אין
21 מדובר בבעל דין ודינו כדין כל עד חיצוני שאינו בשליטת המבקשים.

מן הכלל אל הפרט

22
23
24 כאמור, הבקשה שהוגשה בפניי כללה תצהירו של מר גרסטל באשר למצבו הנפשי וכן תעודה רפואית
25 התומכת בתצהיר זה. לטענתו הוא סובל מחרדה והתקפי פניקה, אשר מונעים את יציאתו מארה"ב.
26 המשיב התנגד לבקשה אך עיקר התנגדותו נגעה לחוסר תום הלב שבבקשה ואילו באשר לתעודה
27 הרפואית, טען בקצרה. בנסיבות אלו – קיבלתי את הבקשה.
28 רק בבקשת רשות הערעור שהגיש ובהשלמת טיעוניו, העלה המשיב טענות כנגד התעודה, הן טענות
29 טכניות והן מהותיות ואף הגיש לראשונה חוות דעת התומכת בטענותיו. נוכח האמור התרתי השלמת
30 טיעונים והגשת חוות דעת ובמסגרת זו, הגישו המבקשים חוות דעתו של ד"ר פרנסיין אשר סותרת
31 למעשה את כל טענות המשיב – כמפורט לעיל.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 11-11-26361 גרסטל ואח' נ' משרד עו"ד: עופר שרון
ת"א 12-02-14719 שרון נ' גרסטל

1 עיינתי בשתי חוות הדעת והשתכנעתי כי הנני מעדיפה את חוות דעתו של ד"ר פרנסיין וכי מצבו
2 הרפואי של העד הוכח בפניי די הצורך. מחוות דעתו של ד"ר פרנסיין עולה כי העד סובל מחרדה
3 ומתקפי פניקה ומתצהירו של העד עולה כי אינו מסוגל לבוא לארץ, נוכח הליך הגירושין הקשה
4 שעבר. לטעמי, יש בכך בכדי להצדיק קבלת הבקשה. להבדיל מהמקרה אליו הפה המשיב, אין מדובר
5 במצב שבו העד טוען שהוא סובל מחרדה מהחקירה הנגדית.

6
7 יתירה מכך, אינני מקבלת את הטענה, כי מדובר בבנו של התובע ולכן דינו כדין בעל דין - המשיב
8 בעצמו מפנה למייל של התובע ובו הוא מציג את בנו כ"LOOSE CANON", דבר התומך דווקא
9 במסקנה כי העובדה שמדובר בבנו אינה מלמדת בהכרח כי לו אותם אינטרסים וכי הוא בשליטת
10 המבקשים. המבקשים אינם יכולים לכפות עליו, במצבו הנפשי כיום, להגיע לישראל ודינו ככל עד
11 אחר, שהפסיקה נהגה לרכך את הדרישות לגביהם.

12 אינני מקבלת את הטענה כי כל מטרת הבקשה להתחמק מחקר האמת ומחקירה נגדית – עם
13 התקדמות הטכנולוגיה בית המשפט יוכל להתרשם ממהימנות העד ולא בכדי נוטים כיום בתי
14 המשפט להתיר יותר גביית עדות בדרך זו, בעיקר משמדובר בעד חיצוני. מכל מקום, במידה והמשיב
15 יסבור כי הגנתו נפגעה כתוצאה מהחקירה בדרך זו – פתוחה בפניו האפשרות להעלות טענות אלו
16 בסיכומיו.

17
18 אשר על כן ולאחר שקילת מלוא טענות הצדדים – גם אלו שלא פורטו כאן – הגעתי למסקנה כי יש
19 להתיר את גביית העדות של מר יהושע גרסטל באמצעות וידאו קונפרנס.

20
21 שאלת ההוצאות של ההליך תתברר בעת מתן פסק הדין.

22 נוכח יומנו של בית המשפט - ישיבת ההוכחות שנקבעה ליום 16/7/15 תוקדם לשעה 11:00. על
23 הצדדים להיערך בהתאם.

24
25 המזכירות תמציא החלטתי זו לצדדים וכן לערכאת הערעור.

26 ניתנה היום, כ"ט סיוון תשע"ה, 18 יוני 2015, בהעדר הצדדים.

אספרנצה אלון, שופטת